

عنوان مقاله:

بررسی آثار زیانبار ناشی از سوزاندن بقایای حاصل از دروی برنج کلش در شالیزارهای استان گیلان

محل انتشار:

اولین همایش ملی توسعه پایدار کشاورزی و محیط زیست سالم (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

محمدرضا برجی - کارشناس ارشد تنوع زیستی دانشگاه آزاد اسلامی لاهیجان

نازیلا رنجبران - کارشناس ارشد بیولوژی دریا اداره کل محیط زیست گیلان

موسی امینی - کارشناس ارشد - GIS&RS اداره کل محیط زیست گیلان

اکبر پورافراسیابی - کارشناس ارشد تنوع زیستی دانشگاه آزاد اسلامی لاهیجان

خلاصه مقاله:

پسماندهای کشاورزی و منابع طبیعی بخش عمده ای از تولیدات سالانه مواد مورد نیاز انسان را شامل میشوند که حجم انبوهی از انرژی را در خود ذخیره مینمایند هرچند که در فعالیت های کشاورزی اغلب موارد هدف اصلی، بدست آوردن یک محصول غذایی اصلی قابل مصرف در تغذیه انسان و یا تولید مواد اولیه برای صنایع میباشد. اشغال مزارع بوسیله بقایای گیاهی تولید شده، پس از برداشت محصول اصلی در شرایط و وضعیت امروز، اغلب بعنوان یک معضل بزرگ محسوب شده که در بسیاری از موارد کشاورزان برای رهایی از آن به سوزاندن آنها مبادرت می ورزند. پوسته شلتوک، کاه و کلش خرده برنج و... از محصولات فرعی شالیزارهای استان گیلان محسوب میشوند که کاربردهای متعددی دارند. با توجه به وسعت اراضی شالیکاری در گیلان سالانه در 832 هزار هکتار از شالیزارهای استان یک میلیون تن کاه، پس از برداشت برنج بر جای می ماند که این مقدار از پسماندها میتواند در تغذیه دامها و تامین سوخت و در فعالیتهای صنعتی مورد استفاده قرار گیرد. با توجه به محدودیت منابع طبیعی و کمبود شدید منابع علوفه ای در کشور با استفاده بهینه از این پسماندها میتوان بخش قابل توجهی از نیازهای غذایی جمعیت دامی را تامین نمود. در حالیکه اغلب کشاورزان استان علیرغم آگاهی و دانش این امر مبادرت به سوزاندن بخش عمده ای از این بقایای کشاورزی مینمایند. شرایط طبیعی و اقلیمی استان گیلان و واقع شدن در جلگه خزری و نزدیکی به ارتفاعات جنگلی و امتداد آن ارتفاعات البرز موجب شده تا در فصل تابستان شاهد وجود بادهای فصلی در روزها از دریا به کوه و در شبها از کوه به دریا باشیم و از آنجاییکه اراضی شالیکاری استان از نزدیک ساحل تا دامنه کوه و در حاشیه سکونتگاههای انسانی پراکنده اند، پسماندهای کشاورزی حاصل از کشت و برداشت برنج حجم انبوهی از توده مواد آلی تولیدی در کشاورزی را شامل میشود که منبع عظیمی از ذخیره انرژی و مواد مغذی بوده و سوزاندن آنها علاوه بر نابودی بخشی از ثروت کشاورزی، آلودگی هوا و محیط زیست استان و به وجود آمدن پدیده وارونگی هوا در اثر انتشار ذرات معلق ناشی از سوزاندن و مسمومیت دامها و بروز بیماریهای خطرناک تنفسی و گوارشی انسان و معضلات اجتماعی و رفتاری و همچنین فقر غذایی خاکها و اراضی کشاورزی و زراعی و... را سبب میشود. وسعت شالیزارها و میزان درصد ضایعات حاصل از کشت و برداشت سالانه برنج در استان گیلان ما را بر آن داشت تا در این مقاله به ارزیابی اثرات زیانبار ناشی از مصرف نادرست این سری محصولات فرعی برنج با ارزش افزوده از پسماند پیردازیم و افقهای روشنی را از نظر توسعه کشاورزی نوین فرآوری برای بسیاری از کشورهای تولیدکننده برنج نمودار سازیم و با اعمال مدیریت تلفیقی و مشارکتی با کمک مردم و سازمانهای مرتبط از جمله جهاد کشاورزی، سازمان محیط زیست، استانداری گیلان و... به ساماندهی وضعیت این آلاینده مهم اقدام نماییم.

کلمات کلیدی:

شالیزار کلش آلودگی گیلان مدیریت پسماند

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/191141>

